

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ МАКРОЕКОНОМІКА: ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ

Якість вищої освіти та її оцінки в умовах переходу до Болонської концепції освіти ґрунтується не на тривалості або змісті навчання, а на тих знаннях, уміннях та навичках, які набувають випускники за час навчання у вищому навчальному закладі. Усе це вимагає забезпечення мобільності студентів у процесі навчання та гнучкості підготовки фахівців, враховуючи при цьому швидкозмінні процеси, що відбуваються на національному та міжнародному рівнях праці.

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman Ky

ційних занять, семінарських і практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Одною із головних форм навчальної роботи у вищій школі, як відомо, є лекція. Процес навчання на лекції характеризується спільною діяльністю викладача і студента. Саме від якості такої взаємодії залежить ефективність навчально-пізнавальної діяльності студентів. Постійне зростання обсягу наукової інформації вступило у протиріччя з обмеженими строками навчання у ВНЗ та можливостями людської пам'яті. Тому вимоги до лекційних занять підвищуються.

Як відомо, лекція є методологічною і організаційною основою для всіх видів навчальних занять і особливо для самостійної і індивідуальної роботи студентів. Тому лекції мають давати основи наукових знаків із дисципліни, що вивчається, розкривати в діалектичному взаємозв'язку найбільш складні і проблемні питання, формувати світогляд та навички студентів, бути безпосередньо пов'язаними з майбутньою професійною діяльністю студентів.

Макроекономіка — одна з наук, що вивчає закономірності функціонування економічної системи в умовах ринкових відносин. Тому вона у своїх дослідженнях спирається на основні положення та висновки інших економічних наук, насамперед політекономії, має безпосередній зв'язок з математикою і статистикою, широко використовує методи економіко-математичного моделювання, що перетворює її у точну науку, дозволяє перейти від якісного до кількісного аналізу економічних явищ, процесів та

закономірностей, що відбуваються в економіці. Аналізуючи основні фактори і наслідки макроекономічного розвитку, ця наука водночас пропонує певні методи, засоби активного впливу на процес розширеного відтворення. Не визначаючи безпосередньо зміст економічної політики держави, макроекономіка завжди виступає її методичною основою, тобто вона не тільки досліджує фактичний стан національної економіки, а й дозволяє виробити різні варіанти впливу на процес економічного розвитку.

Враховуючи значення цієї дисципліни у процесі підготовки фахівців економічного профілю її викладання здійснюємо із застосуванням лекцій проблемного характеру.

Дефіцит лекційного часу, звичайно обмежує можливість часто проводити лекції. Тому при викладанні дисципліни «Макроекономіка» у межах відведеного часу ми викладаємо 12 тем, передбачених програмою дисципліни, які в основному мають проблемний характер. Одною із форм таких лекцій є форма, коли під час лекції ми ставимо проблему та робимо коротке введення в її розв'язання, а сам процес обговорення проблеми із студентами переносимо на практичні заняття, а перевірка правильності знайденого розв'язання — на комплексне розрахункове завдання, тобто самостійну й індивідуальну роботу студентів, з детальним розглядом його розв'язання.

Враховуючи об'ємність інформації щодо економічного розвитку, безліч теорій та концепцій, що розглядаються дисципліною «Макроекономіка», у процесі викладання навчального матеріалу використовуємо технічні засоби, подаючи різні таблиці, схеми, графіки, моделі, алгоритми та ін., що дозволяє не тільки внести більшу зацікавленість при розгляді тої чи тої теми, але й значно зекономити час, збільшити кількість розглянутих питань та визначити проблеми, що виникають в економічній практиці при зміні тих або тих параметрів та ситуацій.

Визнання провідної ролі лекції у навчальному процесі не забезпечує такої ролі автоматично.

Щоб лекція справді відігравала провідну роль, необхідно розв'язати деякі проблеми:

1. Прагнення подати як найбільше матеріалу теми лекції призводить до порушення ідеї управління самостійною роботою студентів під час лекції. Як свідчить дослідження, активно працює на лекції біля 80 % студентів, решта ж — 20 % — узагалі нічого не робить, або не відвідує лекції.

2. Тому треба застосовувати додаткові засоби мотивації та стимулювання пізнавальної активності студентів.

3. Нема чіткості щодо раціонального співвідношення лекції і самостійної роботи студентів. Питання залишається дискусійним.

4. З метою спонукання студентів до активної роботи із змістом теми лекції треба розробити і надавати студентам навчальний матеріал (графіки, схеми, таблиці та ін.), що передбачається використовувати викладачем під час лекції.

Студенти дедалі більше вимагають від викладачів сучасного підходу до викладання. А це свідчить про необхідність запровадження інноваційних форм навчання.

*Б. О. Тішков, асист.,
кафедра інформаційних систем в економіці*

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ДІАЛОГУ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Навчальний діалог — це взаємодія між людьми за умов навчальної ситуації, що здійснюється у мовній формі, в ході якої відбувається інформаційний обмін між партнерами і регулюються відносини між ними. Навчальний діалог у діяльності студента та викладача здійснюється за наступними видами: викладач — студент та студент — студент.

За традиційної організації навчального процесу у ВНУ діалог між окремим студентом і викладачем під час аудиторних занять відбувається рідко, мовлення викладача орієнтоване на усередненого студента з метою отримання позитивного колективного результату. Найрозповсюдженішою формою діалогу викладач — студенти є запропоноване викладачем обговорення певної поставленої проблеми або вирішення навчальної задачі усією аудиторією.

У навчальному діалозі викладач надає більше інформації, ніж потребує студент. Це пояснюється кращим розумінням піднятої проблеми, намаганням визначити повноту розуміння та випередити можливі запитання.

Навчальний діалог характеризується визначеною жорсткою структурою партнерства. Позиції партнерів строго фіксовані, при